

“የገባን ላልገባችሁ የማስረዳት ግዴታ አለብን” - የሀገራችንን ከፍታ ጠቋሚ ዋና ዋና ምልክቶች

አምባቸው ዓለሙ (ከወልዲያ)

1. በአዲስ አበባ መስተዳድር ጥናት መሠረት በመቶ ሽዎች የሚቆጠሩ በቀን አንድ ጊዜ እንኳን ምግብ ማግኘት የማይችሉ ዜጎች በአዲስ አበባ ከተማ አሉ። በሌሎች ከተሞችም ጭምር።
2. በዚህችው መናገሻ ከተማችን ውስጥ በመቶ ሽዎች የሚቆጠሩ በረንዳና ጎዳና ተዳዳሪዎች፣ በመቶ ሽዎች የሚቆጠሩ ዕብዶችና የትም አዳሪ ሰካራሞች፣ በሚሊዮኖች የሚቆጠሩ ቤት አልባዎች፣ በመቶ ሽዎች የሚቆጠሩ ሴተኛና ወንደኛ አዳሪዎች፣ በመቶ ሽዎች የሚቆጠሩ ሌሶችና አጭበርባሪዎች፣ ሹዋሹዋዎችና መታችች ... እየተርመሰመሱ ይገኛሉ። ይመዝገብልን።
3. አንድ ሰው በየትኛውም ዲግሪ ተቀጥሮ በሚያገኘው የወር ደመወዝ ብቻ እየተዳደረ ቀዳሚውን ከተከታዩ ወር መግጠም የማይችልበት ብቸኛ ሀገር ናት - ኢትዮጵያ። በስርቆትና በሙሰና ወይም በዘመድ አዝማሚ ድጎማ ካልተደገፈ በስተቀር በተለይ አንድ የመንግሥት ሠራተኛ በሚከፈለው ደመወዝ ወሩን ይቅርና ማምንቱንም መኖር አይችልም። የጂቡቲና የሃርንባዋ ሶማሊያ ሠራተኞች የኢትዮጵያን የዱሮ ንዑስ ክበርቲ የአሁኑን ነጭጭባ ድሃ ሠራተኛ ሊደገሙት ይችላሉ። አብዛኛው ዜጋ በሁለት ሺህ ብር ደመወዝ የ50 ሺህ ብር ኑሮ እንዲኖር ይገደዳል። ለቤት ኪራይ ብቻ እንኳን በማይበቃ ደመወዝ እንዴት ኑሮ ይባላል? ይህ የወያኔና የልጁ የደክተር አቢይ አንጻራቂ ክፍለ ዘመናዊ ድል በጉልጎ ቀለም ይመዝገብልን።
4. ከቀበሌ አስከ ከፍተኛ፣ ከክፍተኛ አስከሚኒስቴር መሥሪያ ቤት፣ ከሚኒስቴር መሥሪያ ቤት አስከባንኮችና አየር መንገድ፣ ከዚያም አስከ መከላከያ፣ ፖሊስና ደጎንነት ከያለበት እየተጠራራ ሥልጣኑንና የጥቅም ቦታዎችን የሚይዘው አክራሪ ኦሮሞና የነሱ ተላላኪ ብቻ ነው። ቀደም ሲል የቀን ጅቡ የትግራ መንግሥት እንደዚሁ ከዐድዋና ከሸሬ እየተጠራራ የሀገሪቱን የጥቅምና የሥልጣን ቦታ መቆጣጠሩ የሚታወቅ ነው። አሁንም ቅኝቱ ስለልተለወጠ ተጠናክሮ ቀጥሏል። ይህም ድል በወርቅ ቀለም ይመዝገብልን። አንዱ የከፍታችን ጠቋሚ ነው።
5. በአንስት የዛር መንፈስ የሚነዳው ወጣቱ የአውሊያ ፈረስ በውሽታምቱ በዓለም አንደኛ ከመሆን አልፎ ወደፊትም ሆነ ወደኋላ በውሽታምት አርሱን ሊስተካከል የሚችል አንድም የዓለም ዜጋ ሊኖር አለመቻሉ ከከፍታችን ድሎች አንዱ ነው። ሲዋሽ ደግሞ ሀፍረት የሚባል ነገር ቅንጣት አይሰማውም። ከመቀሌ ለጥምና ወጣን ሲል ጦሩን አካፍልኮ ቤይ ለሸርሸር ወሰዶ ለማዘናናት አስመሰለው። አንዳቸው ለገበሬው ሰንል፣ ሌላኛቸው ለዓለም አቀፍ ዲፕሎማሲ ጫና ሰንል፣ አንዳቸው አንድ ነገር ሌላኛቸው ሌላ ነገር እየዘባረቁ ውሽታቸው ለክት ያጣ መሆኑን ለዓለም ገለጹ። ካለበት የተጋባበት ነው፤ መምህራቸውና ፈጣሪያቸው ወያኔም ቆርጦ በመቀጠል የሚስተካከለው አልነበረም - የአሁኑን አያድርገውና፤ አሁንም አቢይ አስከንድቷቸዋል።
6. መቶ ሺህ ብር የሚፈጅ አነስተኛ ፕሮጀክት በአምስትና አሥር ሚሊዮን ብር ይሠራና የአንበሣ ድርሻው የፕሮጀክቱ ገንዘብ ለባለሥልጣናት ይከፋፈላል። የተሠራው ሥራ እንደነገሩ ከመሆኑ የተነሣ ገና ከመመረቁ ወይም በተመረቀ ማግሥት ድራሹ ይጠፋል። አንዲያውም በአካል የሌለና ፍጹም የማይታይ ፕሮጀክት እንደተሠራ ተቆጥሮ ገንዘቡ እንደሚመዘበር ይሰማል። የትም ቢሮ ሄደህ ካለገንዘብ ጉዳይ ማስፈጸም ሀልምና ቅዠት ነው። ገንዘብ እየተመለከ ነው። የግል ህክምናው ሌብነትና የለዩለት ዝርፊያ ነው - ለአልጋ የሚያስፍሉት ከሸራተን ዕጥፍ ነው። የትም ሂድ ገንዘብ ካልዘራሀ ምንም ነገር አይሳካልህም። ቢሮክራሲው ሁሉ የሚከፈትልህ በብዙ ብር ነው። ዘረኝቱና ሙሰናው ተባብረው ሊያጠፉን የቀራቸው አንድ ሐሙስ ብቻ ነው። ስለዚህ በሙሰናና ንቅዘት በዓለም አንደኛ መሆናችን የከፍታችን ስኬት አንዱ ማሳያ ነውና ይመዝገብልን።
7. ትምህርት፣ ትምህርቱ “ወደቀ” የሚለው ቃል አይገልጸውም። የአብዛኛው ዜጋ ጥረት ወረቀት ለመያዝ እንጂ ዕውቀት ለመገብየት አይደለም። ውድድሩና ሩጫው ሁሉ ያበላል በሚባል አንድ ወይም ከአንድ በላይ የትምህርት መስክ አቤት ተቀምጦ በግዢና በሌብ ለብ ልክ እንደመንጃ ፍቃድ ዲግሪን ማግበስበስ የተለመደ ሆኗል። ደክተር ሆኖ ስሙን በየትኛውም ቋንቋ አስተካክሎ የማይጽፍ የተማረ ደንቆሮ የሚገኝበት ብቸኛ ሀገር ኢትዮጵያ ናትና ይህም በከፍታችን ጠቋሚነት ይመዝገብልን። ለዚህም ነው አጎ “the ruling party” ወይም “the incumbent government” ለማለት “the buying government” የሚል ደክተር የዩኒቨርሲቲ መምህር፣ “unequivocally” ለማለት “equivocally” እና “by implication” ለማለት “by implies” የሚሉ ጠ/ሚኒስትሮች ልናይ የተገደደነው፣ ያልዘራውን ከየት እናገኛለን ዱሮውንስ? ጉዳችን ፈልቶ! ብቻ ይህም ይመዝገብልንና ለታሪክ ይቆያልን። ማን ያውቃል - ነገ ሌላ ቀን ሊሆን ይችላል።
8. ትምህርቱ አስከጥንታችን ዘልቆ ብዙ ዐዋቂና አስተዋይ አንድንሆን ከማድረግ የተነሣ አንደክተር አቢይና ፕሮፌሰር ሕዝቅኤል ያዘጋጁቸው አነግ ሸኔዎች የነፍሱ ጡርን ሆድ በመዘርገፍ የሚያወጡትን የአማራ ሕጻን በሚች እናት ፊት መብላት የደረሱት፣ አማራን በተገኘበት ለማረድ የማይመለሱት፣ የአማራን ሀብትና ንብረት

እየወረሱ የሚወስዱት ወይም የሚያቃጥሉት ሁሉ ለደረሰንበት የከፍታ ማማ ጠቋሚ ነውና ይመዝብልን። ሰው ወደዐውራኔነት መለወጡ ከፍታ ነዋ።

9. በየትም ሀገር የሌለ በኛ ሀገር ብቻ የሚገኝ የዘር ፖለቲካ አንዱን ጎሣ የበለጸ አንዱን የበታች እያደረገ የበታቹን ለግድያ የበለዩን ለሥልጣንና ለጥቅም የሚያበቃ በመሆኑ ከፍታችን ከዓለም ወደር አይገኝለትም። በጎሣና በሃይማኖት የፖለቲካ ፓርቲ እንዲመሠረት የሚፈቅድ ህገ መንግሥት ያለን ብቸኛዎቹ የጎሣ ውስጥ ፍጡራን በመሆናችን አጋንንተ ዓለም ጥልሚያኮስ ምሥጋና ይድረሰውና ይህም ይመዝገብልን።

10. ክልሎች ሁሉ ሌላ የልማትና የዕድገት ሥራቸውን አርግፍ አድርገው ትተው ልዩ ኃይልና ሚሊሽያ በማሰልጠንና ከጎረቤቶቻቸው ጋር ወደማያባራ ጦርነት ውስጥ መግባታቸው ርሀብንና በሽታን፣ ኋላ ቀርነትንና ዕርዘታን በቅጽበት የሚያጠፋ ታላቅ ትልም በመሆኑ በዚህም የከፍታችን ታላቅነት ሊታወቅልን ይገባልና ይመዝገብልን። አፋር ልዩ ኃይል፤ ትግራይ ልዩ ኃይል፤ ኦሮሞ ልዩ ኃይል፤ አማራ ልዩ ኃይል፤ ቤንሻንጉል ጉሙዝ ልዩ ኃይል፤ ሶማሌ ልዩ ኃይል፤ ሲዳማ ልዩ ኃይል፤ ደቡብ ልዩ ኃይል፤ ቅምብቢት ሚሊሻ፣ ዶሮ ግብርና ጎብዬ ሚሊሻ፣ ቱሉቦሎ ሚሊሻ፣ ደምቢዶሎ ሚሊሻ ደስ ሲል! ከዚህ በላይ ከፍታ የት ይገኛል ታዳ?

11. አሁን ዕድሜ ለጫጩ የዚህና የዚያ ወገን አእምሮዎች <ትግራይ>ና ኢትዮጵያ የሚባሉ ሀገራት ተፈጥረዋል። ዕድሜ ለኢሱ። የኢሱ ጦር በአቢይ ይሁንታ ትግራይን የደግ ፀመድ አደረገ። ትግራይ ከሞላ ጎደል ጠፋች። አሁን ግን በአልሀና በፖለቲካ ሤራ ምክንያት አንሰራራች፤ አውነትም አልሀ ጩቤ ያሰውጣል። ቢሆንም ግን የትም አትደርስም፤ ቋቋ ሞልቷልና። ጊዜያዊ ጉዳት ማሰከተሏ ግና ገና ከጧቱ እየታዩ ነው። አማራ ካለወቀበት ለተወሰነ ጊዜ ይጎዳል። የአቢይ አካሄድም ለዚያ ይመስላል። ዝግጅት ያልተደረገበት ሸሽት መንስኤው ለአማራ እሾህ አሜክላ ለመፍጠር መሆኑ ሳይታለም የተፈታ ነው። አማራው ራሱን ይጠብቅ። ተስፋ የቆረጠ ዐውሬ የንጋት ጅብ እንደማለት ነው። ለማንኛውም ይህም የከፍታችን ምልክት ነውና ይመዝገብ።

12. ኦሮሚያ በትራክተር ልትታሰና በሰንዴ ልትጥለቀለቅ፣ አማራና ትግራይ በሞምብ ሊታረሱና በሰው ደም አላባ ሊጥለቀለቁ ዐውድማው ተሰናድቶ አልቋል። ጅሎች ይገዳደላሉ፤ ብልጦች ዳር ቆመው በማን አባት ገደል ገባ ሞኞችን ያጨራርሳሉ። ይህ ደግሞ አቻ የማይገኝለት የቅርብ ጊዜ የከፍታችን ምልክት ነው። ብዙ ማለት በተቻለ። ግን የሚሆንን ነገር ከመሆን ማስቀረት ለይቻል የሆድን ሁሉ ዘርግፎ መናገሩ ከንቱ ድካም ነው። አዳኛችን ግን አንድዬ ብቻ መሆኑን እንረዳ።